

World Punjabi News Network

WORLD PUNJABI
 ਪੰਜਾਬੀ | ਪੰਜਾਬੀ

ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰੀ

 @worldpunjabinews
 @worldpunjabinewstv
 @wpunjabinews
 @worldpunjabinews
 @worldpunjabinews

INDIA AUSTRALIA CANADA NEW-ZEALAND U.S.A. U.K. U.A.E. QATAR ITALY BELGIUM FRANCE GREECE GERMANY AFRICA MALAYSIA PHILIPPINES THAILAND INDONESIA MAURITIUS

NATIONAL WORLD EDUCATION SPORTS SCIENCE & TECHNOLOGY ENTERTAINMENT HEALTH & ENVIRONMENT HISTORY & CULTURE POLITICS LIFESTYLE LITERARY BUSINESS

‘ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲਹਿਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ’

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੋਨਾ-ਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲਹਿਰ ‘ਅਟੱਲ’ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਆਵੇਗੀ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਥੇ ਅੱਜ ਇਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰ-ਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਇਸ ‘ਤੀਬਰਤਾ’ ਦੀ ਜਿਸ ਲੰਬੀ ਕੋਵਿਡ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ, ਕੇਰਲ ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ 12 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ

ਮਰੀਜ਼ ਜ਼ੋਰੇ ਇਲਾਜ ਹਨ। ਕਰਨਾਟਕ, ਕੇਰਲ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਬਿਹਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 24 ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ 15 ਫ਼ੀਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਜ਼ੇਟੀਵਿਟੀ ਦਰ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੇ ਵਿਜੈ ਰਾਘਵਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਲਾਗ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲਹਿਰ ਆਉਣਾ ‘ਅਟੱਲ’ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਆਵੇਗੀ। ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਵੀ.ਕੇ. ਪੋਲ ਨੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਲਾਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਤਰਾਵਾਸ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ‘ਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਅਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਬਦਲਦੇ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਵਿਡ-19 ਸਬੰਧੀ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ, ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ, ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਇਕ

ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਫੈਲ ਰਹੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਉੱਧਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਲਵ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆ ਰਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਸਮੂਹ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਸਾਡੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਣਾਏ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਉਪਕਰਨ ਠੀਕ ਰਹਿਣਗੇ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ

ਕਿਸੇ ਉਪਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਉਹ ਉਪਕਰਨ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।” ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ 11 ਜੁਲਿਅ ‘ਚ ਪਿਛਲੇ 14 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕਰੋਨਾ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਘਾਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਤਾਰਾ ਤੇ ਸੋਲਾਪੁਰ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ: ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ ਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ‘ਚ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਸਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 5 ਜੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ। ਅੱਜ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਪਿੰਡ ਜੈਤਪੁਰ ਦੇ ਅੱਡੇ ‘ਚ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ‘ਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 5 ਜੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ‘ਚ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ ਢਾਈ ਵਜੇ ਲੋਕ ਸੜਕ ਤੋਂ ਹਾਈਵੇ ‘ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਰਹੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਹਾਈਵੇ ‘ਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਕਾਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਪਿੰਡ ਬਾਤੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਲੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਜੈਤਪੁਰ ਦੇ ਅੱਡੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਕਾਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਗਿਆ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਕਈ ਫੁੱਟ ਦੂਰ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਜਾ ਡਿੱਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਰ ਵੀ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਕੇ ਦਰਖਤ ਵਿਚ ਜਾ ਵੱਜੀ ਅਤੇ ਕਾਰ ‘ਚ ਸਵਾਰ ਦੋਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਾਲਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (29) ਵਾਸੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਲ ਵਾਸੀ ਨੰਗਲ ਚੋਰਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਬੱਚਿਆਂ ਈਸ਼ਿਕਾ, ਅਨਾਨਿਆ ਤੇ ਮਿਸ਼ੁ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 8, 6 ਅਤੇ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ

ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਬਾਣਾ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਾਰ ਚਾਲਕ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਾਰਾ 279/304/427 ਚੌਥੇ ਵਾਲ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੌਕਸੀ ਤੇ ਤਿਆਰੀ ‘ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ’: ਡਰਾਈਵਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਨਮੂਨੇ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਰੋਨਾਵਾ-ਇਰਸ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਮਿੰਨੀ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਆਇਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਟੈਸਟ ਸੈਪਲਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ‘ਤੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਪੁਲੀਸ ਨਾਕੇ ‘ਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਸਬੰਧੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਟੈਸਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸੈਪਲ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਆਰਬੀਐੱਸਕੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਆਰਜ਼ੀ ਡਰਾਈਵਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਡਰਾਈਵਰ ਵੱਲੋਂ ਸੈਪਲ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਸੀਐੱਚਸੀ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਐੱਸਐੱਮਐੱਫ਼ ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਗੇ ਤੇ ਜਾਂਚ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਪਲ ਲੈਣ ਗਈ ਟੀਮ ਦੇ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ ਬੁਣਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੀਮ ਸੈਪਲ ਲੈਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐੱਨਐੱਚਐੱਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਤਾਲ ‘ਤੇ ਹੋਣ

ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਦਾ ਬੋਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸੈਪਲ ਡਰਾਈਵਰ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਡਰਾਈਵਰ ਰੋਜ਼ ਟੀਮ ਨਾਲ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਟਰੇਡ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਪਲ ਲੈ ਰਹੇ

ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਪੀਪੀਈ ਕਿੱਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੂੰਹ ‘ਤੇ ਸੀਲਡ ਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ

**OUR PARTNERS
IN PROMOTION**
 WORLD PUNJABI NEWS NETWORK

 WHITECLOUD
 INTERNATIONAL
 WEB PRESENCE PROVIDER

 SmartBrainz
 EXPLORE. CHOOSE. BUY.
 TECHNOLOGY PROVIDER

 WORLD NEWS
 PUNJABI NETWORK
 NEWS & MEDIA PARTNER

ADVERTISE WITH US
 +91 98155 88388
 worldpunjabinews@gmail.com

ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਰਹਿਤ ਵਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ

ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਫੀਸਦ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇ, ਉਨੀ ਹੀ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹੈ। ਉੱਜ, ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਤਾਂ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਤਾਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ? ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਟੋਮੋਸ਼ਨ, ਰਿਮੋਟ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕਿਰਤ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪੂੰਜੀ ਵਰਤਣਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 6 ਫੀਸਦੀ ਰਹੀ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ, ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਿਹੜੀ ਕਿਰਤ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਹ ਜਾਇਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਤਾਂ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਉਂ, ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਦੂਸਰੀ ਵੱਡੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾ ਵਰਤਣ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਿਰਤ ਵਿਚ ਅਰਧ-ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਲੁਕੀ ਛਿਪੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨਹੀਂ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਹੜੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੀ 60 ਫੀਸਦੀ ਵਸੋਂ ਖੇਤੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਸੋਂ ਅਰਧ-ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਲੁਕੀ ਛਿਪੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਕੰਮ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾਉਣਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਪਹਿਲਾ ਮੁਲਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰੋਪ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਜਣੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਸ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚ ਵਿਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖ਼ਰੀਦਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਬਣਨਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਉਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਮਾਮਲੀ ਜਿਹਾ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਸੋਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘਟਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਘਟ ਗਈ ਹੈ।

ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਕਦੀਆਂ ਨਹੀਂ, ਹੋਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਨੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਰਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ਇਉਂ ਕਿਰਤ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਰ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਘੱਟ ਵਿਕਰੀ, ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਫਿਰ ਘੱਟ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਬੁਰਾ ਚੱਕਰ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 1927 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮੰਦੀ ਆਈ ਸੀ ਤਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸਸਤੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਵਿਕਦੀਆਂ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਖ਼ਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਦੀ ਜਿਹੜੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਵਕਤ ਦੀ ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਭਦਾ। ਉਸ ਵਕਤ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਇਕ ਕੋਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੀ, ਹਰ ਇਕ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਸੀ, ਹਰ ਕੋਈ ਖ਼ਰਚ

ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਨਵੀਆਂ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਪਰ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਖ਼ਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਿਹੜਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਵਕਤ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕੇਅਨਜ਼ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਰਚ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣਾ, ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਵੇਚਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਧਾਉਣ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਵਜੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਫਿਰ ਉਭਾਰ ਆਇਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ਪਤ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ, ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖ਼ਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਮਦਨ 27 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ 32 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਉਹ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੈ; ਭਾਵੇਂ ਇੰਨੀ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਦੋ ਵਕਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ 22 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ ਕਰੀਬ 30 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਹੈ।

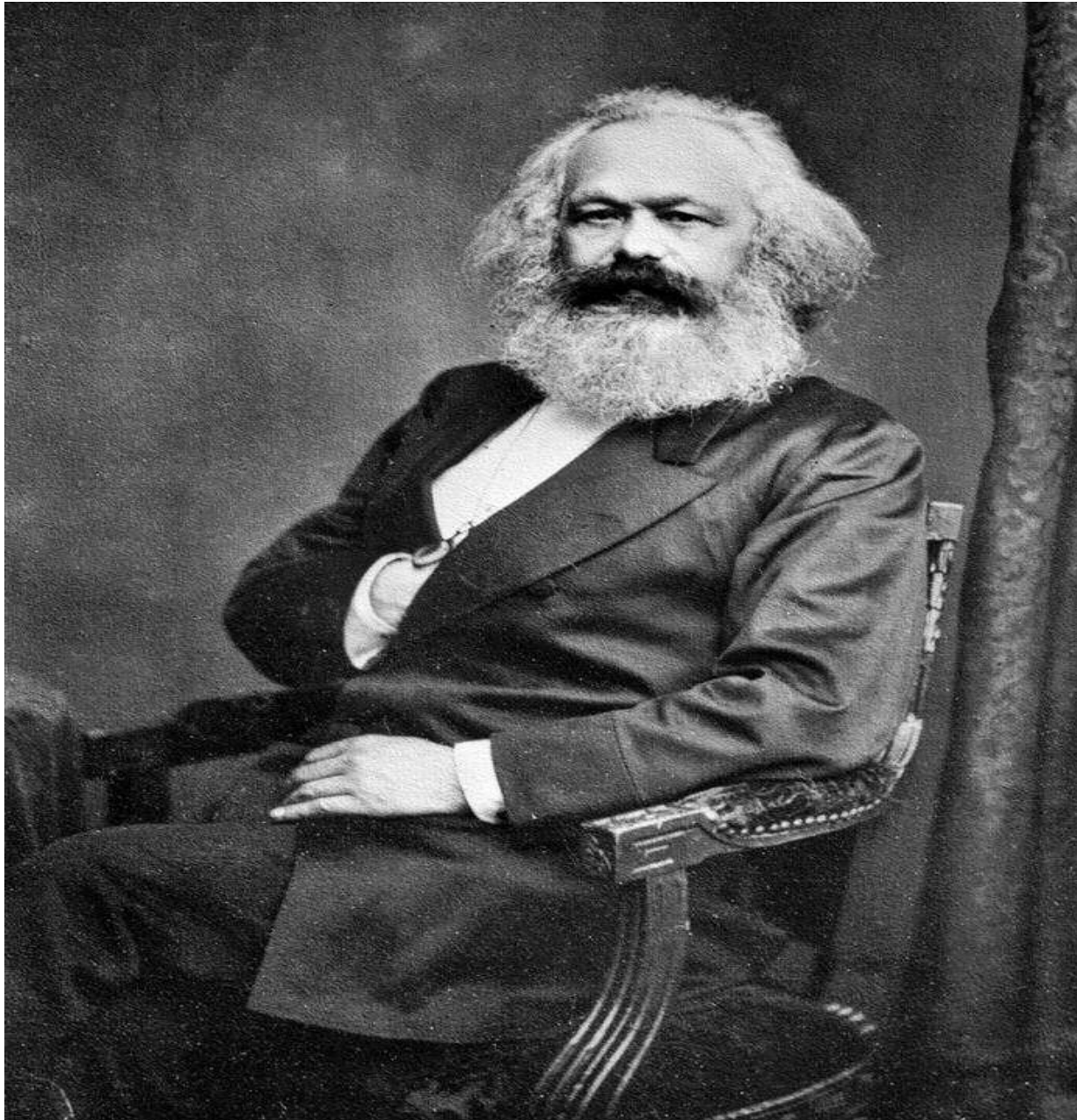
1977 ਵਿਚ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ। ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਵਕਤ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ 5 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਇਕ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਕੰਮ ਵੀ ਹੋਇਆ ਪਰ ਸਿਰਫ਼

ਵਾਧੀ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ। 1980 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਤਾਂ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ਤਾਂ ਨਾ ਅਪਣਾਈ ਪਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਬਸਿਡੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਸ ਸਕੀਮਾਂ ਸਨ ਜੋ ਖੇਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਵਿਚੋਂ ਅਰਧ-ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਂਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਫਰੰਟ ਤੇ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸਗੋਂ 1991 ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਨਿਜੀਕਰਨ, ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ। ਸੰਸਾਰ ਵਪਾਰ ਸੰਸਥਾ ਅਧੀਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਣਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾ ਵਿਕੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਘਟਿਆ, ਫਿਰ ਉਹ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅੱਜ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ।

ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿਹੜੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਧਨ ਹਨ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ-ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਤੋੜ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਵੋਟ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉਂਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਕੜਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣੀ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਧਦੀ ਆਮਦਨ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਜਿਹੜੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮੁੱਲ ਰੁਕਾਵਟ ਵੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖ਼ਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕ ਤਰਫ਼ ਤਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਖਪਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਤਰਫ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਅਗਾਂਹ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇ।

ਡਾ. ਸ ਸ ਫੀਨਾ

ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਨੀੜਵਾਨ ਚਿੰਤਕ

ਰਹੀ ਛੇਤ-ਛਾਤ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ। ਐਡੋਲਫ ਕਲੱਸ ਨੂੰ 18 ਅਕਤੂਬਰ 1853 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇਕ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਚੀਨ ਬਾਰੇ ਮੇਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਲਗਪਗ ਅੱਖਰ-ਅੱਖਰ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਿਆ, ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਝ ਫੇਰ ਬਦਲ ਕੀਤੀ।’’ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕੁਝ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਮਾਰਕਸ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਰਕਸ ਨੇ 1862 ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਇਹ ਲੇਖ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਦੋਰ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਮਾਰਕਸ ਤੱਥਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਰੁਪ ਵਿਚ ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ- ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਤਾਰਕਿਕਤਾ ਪਛਾਣਦਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਪੁਖ਼ਤਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮਾਰਕਸ ਦੀਆਂ ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਮੁੱਢਲੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਟਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਵਿਲੀਅਮ ਜੋਨਜ਼ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ‘ਮਨੁੱਖ ਸਮ੍ਰਿਤੀ’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਫਰੈਂਕੋਇਸ ਬਰਨੀਅਰ ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਸਹਮ-ਇਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੈਚੀ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਮਕਾਲ ਵਿਚ ਬਸਤੀਵਾਦੀ

ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ ਦੋ ਧੁਨੀਆਂ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਉਹ ਚਿੰਤਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਨੂੰ ਪਛੰਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵਰਦਾਨ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੰਭਾਵਿਤ ਕਸਮਕਸ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਰਸਾ ਤਾਂ ਸੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚ ਜੀਵਨ ਮੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਅਧੀਨ ਪਿਸ ਰਹੀ ਲੋਕਾਈ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਹਮਲੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ/ਆਧੁਨਿਕ/ਸਭਿਅਕ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ। ਪੱਛਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਸ ‘ਨੌਕਰੀ’ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਰਗ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਰਚਨਾ ਦੀ ਅਣਘੜ ਤਸਵੀਰ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਵਰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ‘ਲਾਰਡ’ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਠਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਸਤਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ ਹੀ ਸਨਅਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੁਰਜ਼ੁਆਜ਼ੀ ਸੀਮਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਬੰਧੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਬਿੱਲ, ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਅਤੇ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮੱਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਗ ਵਧ ਰਹੀ ਸਨਅਤੀ ਪੁੰਜੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

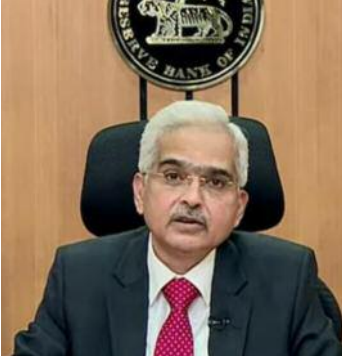
ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਮਾਰਕਸ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵਿਧੀਆਂ ਸਨ: (1) ਏਸ਼ਿਆਈ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਧੀ (2) ਦਾਸ ਪ੍ਰਥਾ (3) ਸਮੰਤੀ ਅਤੇ (4) ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਧੀ। ਇੱਥੇ ਮਾਰਕਸ ਦਾ ਏਸ਼ਿਆਈ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਉਹ ਮੁੱਢਲੀ ਅਵਸਥਾ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਇਰਲੈਂਡ ਤਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਆਦਿਮ ਸਾਮਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਬੀਲਾ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰਲੀਆਂ-ਮਿਲੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਸਨ। ਮਾਰਕਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਮਾੜੇ-ਮੱਟੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਇਹ ਉਤਪਾਦਨੀ ਵਿਧੀ ਲਛਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕ ਇਹ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਸਮੂਹਿਕ ਤਰਜ਼ ਦੀ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣੀ ਸਰੂਪ ਸਮੂਹਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜਮਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕਤਾ ਦਾ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਮਾਰਕਸ ਅਤੇ ਏਂਗਲਜ਼ ਨੇ ਏਸ਼ਿਆਈ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਧੀ ਦੇ ਵਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸਾਰਿਆ ਬਹੁਤ ਪੇਚੀਦਾ ਮਸਾਲਾ ਹੈ। ਏਂਗਲਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਨਿੱਜੀ ਭਾਂਤ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਰਗਗਣ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਰਗ ਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਸਤਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਉਸੇ ਵਿਚੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਕਾਈ ਖੇਤੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਮਾਲਕੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਹਰ ਕਾਬਜ਼ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ। ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਰਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਤਹਿ ਵਿਚ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਰਣ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਉਹ ਪੇਂਡੂ-ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਰੱਸੇ

ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ। ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਾਤਵੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਹੇਠ ਜੀਣ ਕਾਰਨ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਜੋ ਸਹਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਆਮਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧਯੁਗੀ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਸ ਹਾਸ਼ੀਆਗਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਉਪਜੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅੰਤਰਿਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਜੋ ਸਰੂਪ ਬਣਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰਤਾ ਮੌਕਲੀ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤਕ ਮਾਰਕਸ/ਏਂਗਲਜ਼ ਦੀ ਰਸਾਈ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪੇਂਡੂ-ਸਮਾਜ ਦਾ ਜੋ ਖ਼ਾਕਾ ਉਸਾਰਿਆ ਉਹ ਅੰਸ਼ਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਹੀ ਸੀ।

ਮਾਰਕਸ ਦੇ ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਧਿਆਨ ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਦੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸਰੂਪ ਦੀ ਕਰੂਰਤਾਂ ਉੱਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪੂਰਵ ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣੀ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਲਈ ਕਰ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਂਡੂ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚ ਨਾਂਹਪੱਖੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਜੋ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦੀ ਤਹਿ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਮਨਚੈਸਟਰ ਦੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨੀ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿਚ ਵਟਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਕਰਕੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਵਿਆਰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਤਰਕੀਬਾਂ ਜਿਵੇਂ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਨਕਦ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਾਰਕਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੀਆਂ। ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਵਿਚ ਨਾਂਹਮੁਖੀ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਦਖਲ ਕਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤਰਕੀਬਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ‘ਸਭਿਅਕ’ ਹੋ ਰਹੀ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਈ ਜਿਵੇਂ ਗ਼ਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਅਕਾਲ ਅਤੇ ਹੈਜ਼ੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣੇ ਉਹ ਸਭ ਸਰੋਕਾਰ ਮਾਰਕਸ ਦੇ ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਉੱਭਰਵੇਂ ਸੂਤਰ ਹਨ।

ਮਾਰਕਸ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੀ ਇਸ ਲੁੱਟ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਠਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹਾਵਾਈ ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉਜਾਗਰ ਹੋਣ ਲਈ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੋਲਵੇ ਦੇ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। 1857 ਦੇ ਗ਼ਦਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਿਆ। ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਰਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਤਹਿ ਵਿਚ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਰਣ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਉਹ ਪੇਂਡੂ-ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ

ਜਗਵਿੰਦਰ ਜੋਧਾ
ਸੰਪਰਕ: 94654-64502

ਪਿੰਡ ਖਾਰਾ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਕੋਟਕਪੁਰਾ। ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਸੈਂਟਰ, ਜਿਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਲਾਕ ਕੋਟਕਪੁਰਾ-1 ਦੇ ਪਿੰਡ ਖਾਰਾ ਵਿਖੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸੀਡੀਪੀਓ ਕੋਟਕਪੁਰਾ-1 ਅਤੇ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ। ਕਮਰੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਖਾਰਾ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸੈਕਟਰੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੋਟਕਪੁਰਾ ਨੇ ਕਰਵਾਈ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਵਰਕਰ ਮੈਡਮ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਪੰਚ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਮੇਘ ਸਿੰਘ, ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਚ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪੰਚ, ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੈਕ ਮੈਨੇਜਰ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਕੂਲ ਦੇ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਸੈਡਮ ਡਿੱਪਲ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਪਰਵਾਈਜਰ ਮੈਡਮ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੈਡਮ ਦਲਵੀਰ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਵਰਕਰਾਂ, ਹੈਪਲਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਜਿਕੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

20 ਗ੍ਰਾਮ 10 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ, 01 ਛੋਟਾ ਕੰਮਪਿਊਟਰਕੰਡਾ ਸਮੇਤ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਅੜਿਕੇ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਰਦਵਾਜ) ਸ:ਬ ਸ਼ੁਰਮਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਗ਼ਸਤ ਵਾ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦ ਉਹ ਜੰਤਾ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਮੋਤ ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਦੋ ਮੋਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਬੈਠੇ ਇੱਕ ਲਿਫਾਫ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਛੋਟੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੰਡੇ ਨਾਲ ਤੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਘਬਰਾ ਕੇ ਸਮਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਦੌੜਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਨੋ ਦੋਸ਼ੀਆਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾਮ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਰੋਹਿਤ ਪੁੱਤਰ ਜਨਕ ਰਾਜ ਤੇ ਦੂਜੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸਾਹਿਲ ਪੁੱਤਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੱਸਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀਆਨ ਵਲੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੌਕਾ ਪਰ 20 ਗ੍ਰਾਮ 10 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ, 01 ਛੋਟਾ ਕੰਮਪਿਊਟਰ ਕੰਡਾ ਤੇ 04 ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਲਿਫਾਫੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ। ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੈਰੋਇਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹੈਰੋਇਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੋਨਾ ਪੁੱਤਰ ਜਗਾ ਕੋਲੋਂ ਖਰੀਦੀ ਹੈ। ਰੋਹਿਤ ਪੁੱਤਰ ਜਨਕ ਰਾਜ ਤੇ ਸਾਹਿਲ ਪੁੱਤਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹਨ।

400 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 2.18 ਲੱਖ ਪੌਦੇ-ਭੁੱਲਰ

ਕਪੂਰਥਲਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ.ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 400 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਬੂਟੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 546 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ 2.18 ਲੱਖ ਪੌਦੇ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਭੀਲਾ,ਕਾਂਜਲੀ ਅਤੇ ਝੱਲ ਠੀਕਰੀ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਮੌਕੇ ਉਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝ ਸੰਭਾਲ ਵੱਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸਰਪੰਚਾ-ਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਪੂਰਥਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ 1.11 ਲੱਖ ਬੂਟੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੌਨਸੂਨ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਖਰਾਬ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੇਵਿਡ ਦੌਰਾਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨਰੋਗਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀ. ਡੀ. ਪੀ. ਓ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਈ. ਟੀ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਅਤੇ ਏ. ਪੀ. ਓ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਰੋੜਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਿਰੌਤੀ ਵਸੁਲਣ ਵਾਲੇ ਗਿਰੋਹ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼

ਜਲੰਧਰ (ਵਰਿੰਦਰ ਰਾਜਪਤ) ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬਾਣਾ ਬਸਤੀ ਬਾਵਾ ਖੇਲ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਰੋਕੇਟ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਧਕ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਫ਼ਰਿੌਤੀ ਵਸੁਲਦਾ ਸੀ। ਫ਼ਰਿੌਤੀ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਪ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫਸਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 4 ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ 4 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਚਕੁਲਾ ਵਿਚ ਉਮਰ ਦੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਟਾਈਮ ਸਲਾਟ ਤੇ ਲਗੇਗੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵੈਕਸੀਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਦੀਪਕ ਸ਼ਰਮਾ) ਪੰਚਕੁਲਾ ਜਲਿ ਵਿੱਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਟੀਕਾ ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਧੜਕੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਮੰਦੋਜ਼ਰ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਮਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਮਰ ਦੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਈਮ ਸਲਾਟ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰੇਕ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਕਿੰਨੀ ਡੋਜ਼ ਦਿਤੀ, ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੈਕਟਰ -12 ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੈਂਟਰਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਟੋਕਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਗਤਬਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਟੋਕਨ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਕਟਰ -12 ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਹਰੇਕ ਉਮਰ ਵਰਗ ਲਈ ਟਾਈਮਿੰਗ ਸਲੋਟ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਐਮ.ਡੀ.ਸੀ ਸੈਕਟਰ -4 ਦੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ

ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 80 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਵਿਡ ਟੈਸਟ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਲਏ ਗਏ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਰਦਵਾਜ) ਫੁਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਨ.) ਰਾਜਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਰਜਨ ਡਾ: ਰਜਿੰਦਰ ਰਾਜ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੁਡ ਟੀਮ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਿੱਲੀ ਗੇਟ ਬਜ਼ਾਰ ਅੰਦਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 80 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਵਿਡ ਟੈਸਟ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਲਏ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੈਂਪਲਿੰਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਤੋਂ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੈਂਪਲ ਦੌਰਾਨ ਕਰੋਨਾ ਪੌਜੇਟਿਵ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਈਸੋਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰੇਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ ਸੁਗਨ ਸ਼ੁਰਮਾ ਅਤੇ ਵੀਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰੋਨਾ ਟੈਸਟ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਲਏ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਘਬਰਾਉਣ ਨਾ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਖੰਘ, ਜੁਕਾਮ, ਬੁਖਾਰ ਜਾਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ

ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣਾ ਕੋਵਿਡ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ। ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ, ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ, ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰਵਾਰ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਧੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿਇਹ ਟੈਸਟਿੰਗ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਕਤਲ ਮਾਮਲਾ : ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ‘ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ’ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਿਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਦੀਪਕ ਸ਼ਰਮਾ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਵ. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਮਰਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਰਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਰੈਗੂਲਰ ਜਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਵਾਰਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਉਸ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਲਾਫ਼ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2010 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰੋਲ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ

ਲੈ ਕੇ ਦਾਖਲ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਜਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਵਾਰਾ ਖਤਰਨਾਕ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਲਾਫ਼ 37 ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸਵ. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਾਲ 2004 'ਚ ਉਹ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁੜੇਲ ਜੇਲ 'ਚ ਸੁਰੱਗ ਬਣਾ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੂਨ, 2005 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਖਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ, ਫੌਜ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਕੇਸ ਸੈਕਟਰ-36 ਅਤੇ ਸੈਕਟਰ-17 ਪੁਲਸ ਥਾਣਿਆਂ 'ਚ ਦਰਜ ਹੋਏ ਸਨ।

16 ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਨਾ ਲੈਣ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਦੀਪਕ ਸ਼ਰਮਾ) ਇਥੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ 16 ਮੁਮੁੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲਾ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰੂ ਆਦਿ ਨੇ ਬਾਕੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਲੰਬੀ

ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਐਲਾਨੇ 1960 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਭਾਅ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰਾਮਕੇ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ, ਜੰਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੇਵਾਲਾ, ਮੁਕੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ, ਤੁਫ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਖ਼ਤਵਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਲਈ ਸੁੱਝ ਸੰਕੇਤ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਆਖਿਆ ਇਸ ਨਾਲ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਸ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲਿਸਟ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਡਾ.ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ.ਐੱਸ.ਪੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ ਚਿਪਤਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਬੇਦਾਂ ਚਿਪਤਾ ਦੇ ਵਾਸੀ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਡਾ.ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਇਕ ਤਸਵੀਰ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ.ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਖੁੱਲੇ ਆਸਮਾਨ ਹੇਠਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਜ਼ੀਅ ਰਹੇ ਹਾਂ , ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ , ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਸਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਡਾ.ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਜਤਨਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਅਸੀਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲਗਨ ਤੇ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਰੂਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗਾਂਹ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਗੜਦੀਵਾਲਾ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਬੇਦਾਂ ਚਿਪਤਾ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਪੜਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ , ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਗੀਤਕ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ, ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ। ਇਸ ਉਪਲੱਥਾਨ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਵਾਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਧੀਨ ਡਾ.ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ.ਐੱਸ.ਪੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਵਿਖੇ

ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਪਟੇਲ ਸਿੰਘ ਧੌਗਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯੂਥ ਟਾਂਡਾ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਯੂਥ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟਾਂਡਾ, ਸੈਕਟਰ ਇੰਚਾਰਜ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੂਪੁਰ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਚ ਚਿਪਤਾ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸਪੁਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਸਮੇਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲ ਵਲੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਦੁਜੀ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਸੂਚੇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀਜ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਸਬੰਧਤ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਹਿਤਿਆਤ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਨਾ ਘੁੱਮਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. (ਹੈਡਕੁਆਟਰ) ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. (ਸਿਟੀ) ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਮਾਧਵੀ ਸ਼ੁਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮਾਂ ਵਲੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਚੈਕ, ਕਮਾਲਪੁਰ ਚੈਕ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਚੈਕ, ਪ੍ਰਭਾਤ ਚੈਕ, ਫਗਵਾੜਾ ਚੈਕ, ਬਸ ਸਟੈਂਡ, ਬਹਾ-ਦਰਪੁਰ ਚੈਕ, ਸਮਿਲਾ ਪਹਾੜੀ ਚੈਕ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿੱਲਮੰਨ ਨਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਹਿਤਿਆਤ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਰੋਨਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੁੜ ਫਤਿਹ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਮੰਦੋਜ਼ਰ ਮਾਸਕ ਪਹਿਨਣ, ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਆਦਿ ਮੁੱਖ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 'ਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਾਪੁਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜਾਈ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਾਈਟ ਕਰਵਾਉਣ ਆਦਿ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਮਾਧਵੀ ਸ਼ੁਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1 ਮਈ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਬੰਧੀ 96 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

12 ਮਈ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਚਹਿਰੀ 'ਚ ਕੋਵਿਡ ਬਚਾਅ ਸਬੰਧੀ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ) ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ-ਕਮ-ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੈਂਪ 12 ਮਈ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੈਂਪ ਕੋਰਟ ਰੂਮ ਨੰਬਰ 5, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਆਫਿਸਰਜ਼ ਤੇ ਲੀਗਲ ਏਡ ਵਰਕਫੋਰਸ ਟੀਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੀਗਲ ਏਡ ਪੈਨਲ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਪੈਰਾ ਲੀਗਲ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਭਿਆਨ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਪੜਾਅ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 18 ਤੋਂ 44 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਵੈਕਸੀਨੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰੋਨਾ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰੇ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ) ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਪੌਤਤੇ ਖੋਡ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਤੱਤਪਰ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਰੋਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਰਾਜੇਵਾਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਪਨੈਚ ਨੇ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰਨ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ੁਕਿਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੇ ਕਿ ਸਵਾਏ ਲੋਕਭਾਉਣ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਆਗੂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ਲੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿੰਘ ਬਾਰਡਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਲਗਾ ਕੇ ਕੂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾ